

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

46

BRNO 2005

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Rudolf Procházka,
Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

Copyright © 2005 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Gloria Rosice

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>
Instructions to authors on internet pages

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

STUDIE A KRATKÉ CLANKY

PŘEHLED VÝZKUMŮ 46

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

08251\00

9395458

BRNO 2005

Obsah

STUDIE A KRÁTKÉ ČLÁNKY

Maria Fajer, Eugeniusz Foltyn, Janusz Krzysztof Kozłowski, Włodzimierz Pawełczyk, Jan Maciej Waga	THE MULTILAYER PALAEOLITHIC SITE OF DZIERŻYSŁAW I (UPPER SILESIA, POLAND) AND ITS ENVIRONMENTAL CONTEX	13
	VÍCEVRSTEVNÁ PALEOLITICKÁ LOKALITA DZIERŻYSŁAW (HORNÍ SLEZSKO, POLSKO) A JEJÍ ENVIROMENTÁLNÍ KONTEXT	
Petr Škrdla, Gilbert Tostevin	BRNO-BOHUNICE, ANALÝZA MATERIÁLU Z VÝZKUMU V ROCE 2002	35
	BRNO-BOHUNICE, ANALYSIS OF THE MATERIAL FROM THE 2002 EXCAVATION	
Jiří A. Svoboda	PŘEDMOSTÍ. KONTEXT PALEOANTROPOLOGICKÝCH NÁLEZŮ	63
	PŘEDMOSTÍ. THE CONTEXT OF PALEOANTHROPOLOGICAL DISCOVERIES	
Jiří Juchelka	POHŘEBIŠTĚ LUŽICKÉ KULTURY VE SLAVKOVĚ (OKR. OPAVA)	93
	GRÄBERFELD DER LAUSITZER KULTUR IN SLAVKOV (BEZ. OPAVA)	
Pavel Šlézar	PŘEDBĚŽNÁ ZPRÁVA O OBJEVU „ANTIQUA CIVITAS“ NA STARÉM MĚSTĚ V LITOVELI A NĚKOLIK POZNÁMEK K ASPEKTŮM GENEZE MĚSTA LITOVLE	103
	VORLÄUFIGER BERICHT ÜBER ENTDECKUNG DER „ANTIQUA CIVITAS“ IN DER LITOVELER ALTSTADT UND EINIGE BEMERKUNGEN ZU DEN ENTWICKLUNGSASPEKTE DER STADT LITOVEL	
Petr Holub, Václav Kolařík, David Merta, Marek Peška, Dana Zapletalová, Antonín Zůbek	PŘEDBĚŽNÉ VÝSLEDKY ZÁCHRANNÝCH ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ V BRNĚ V ROCE 2004	111
	VORLÄUFIGE ERGEBNISSE ARCHÄOLOGISCHER RETTUNGSGRABUNGEN IM JAHR 2004	

PŘEHLED VÝZKUMŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU

PALEOLIT A MEZOLIT

BRNO (k. ú. Komín, okr. Brno-město)	M. Kuča	173
BRNO (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	P. Škrdla, M. Nývltová Fišáková, L. Sedláčková, D. Zapletalová	173
BRNO (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)	J. A. Svoboda	177

BŘEZOLUPY (okr. Uherské Hradště)	M. Kuča	178
BUCHLOVICE (okr. Uherské Hradště)	P. Škrdla, B. Žižlavský	178
DRNOVICE (okr. Vyškov)	O. Mlejnek	179
HABROVANY-OLŠANY (k. ú. Olšany, okr. Vyškov)	O. Mlejnek	184
HRANICE (okr. Přerov)	P. Kostrhun	185
JEŽKOVICE (okr. Vyškov)	O. Mlejnek	187
KROMĚŘÍŽ (k. ú. Kroměříž, okr. Kroměříž)	T. Berkovec, J. Peška	188
LEŠANY (okr. Přerov)	P. Fojtík	188
LHOTA (k. ú. Lhota u Lipníku nad Bečvou, okr. Přerov)	R. Jelínková	189
MIKULOV (okr. Břeclav)	J. A. Svoboda	197
MOKRÁ-HORÁKOV (k. ú. Mokrý, okr. Brno-venkov)	P. Kos	198
NAPAJEDLA (okr. Zlín)	P. Škrdla, M. Nývltová Fišáková, D. Nývlt	198
OPATOVICE (okr. Vyškov)	O. Mlejnek	201
PŘEROV (k. ú. Předmostí u Přerova, okr. Přerov)	J. A. Svoboda	203
RAČICE-PÍSTOVICE (okr. Vyškov)	O. Mlejnek	204
RUDIMOV (okr. Zlín)	P. Škrdla	206
RYCHTÁŘOV-LHOTA (okr. Vyškov)	O. Mlejnek	206
SPYTIHNĚV (okr. Zlín)	P. Škrdla, M. Nývltová Fišáková, M. Novák, D. Nývlt	207
VEDROVICE (okr. Znojmo)	Z. Nerudová	212
VESELÍČKO (okr. Přerov)	Z. Schenk	212
VEVERSKÁ BÍTÝŠKA (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, J. Šlajnsna	212

NEOLIT

BRANKOVICE (okr. Vyškov)	D. Parma	215
BŘEZOLUPY (okr. Uherské Hradště)	M. Kuča, M. Vokáč, P. Škrdla	215
BUKOVANY (okr. Olomouc)	J. Vrána	219
DAMBOŘICE (okr. Hodonín)	J. Šmerda	219
HROZNOVÁ LHOTA (okr. Hodonín)	D. Parma	220
CHUDČICE (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, J. Kovář	220
KRALICE NA HANĚ (okr. Prostějov)	P. Fojtík	220
KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)	T. Berkovec, J. Peška	222
LIPNÍK NAD BEČVOU (k. ú. Loučka, okr. Přerov)	A. Tajer	222
LEŠANY (okr. Prostějov)	P. Fojtík	223
MAŠOVICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	223
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	M. Přichystal	224
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	225
MOŘICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	225
OLMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	H. Dehnerová	225
OLŠANY U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)	M. Šmíd	225
OTNICE (okr. Vyškov)	M. Lečbych	226
PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)	M. Šmíd	226
RAJHRADICE (okr. Brno-venkov)	M. Přichystal	226
ŘEŠICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	227
SELOUTKY (okr. Prostějov)	M. Šmíd	227
ŠLAPANICE (okr. Brno-venkov)	M. Geisler	227
TULEŠICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	228
VĚMYSLICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	228
VEVERSKÁ BÍTÝŠKA (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, Z. Schenk, K. Smíšek, J. Šlajnsna	229
VÍTONICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	229
ZLÍN (k. ú. Malenovice, okr. Zlín)	M. Šmíd	229

ENEOLIT

BRNO (k. ú. Bystrc, okr. Brno-město)	M. Kuča	231
HULÍN (okr. Přerov)	T. Berkovec, J. Peška	231
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	P. Kos, M. Přichystal	231
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	M. Geisler	232
IVANOVICE NA HANĚ (okr. Vyškov)	D. Parma	232
KRALICE NA HANĚ (okr. Prostějov)	P. Fojtík	233
KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)	T. Berkovec, J. Peška	233

LEŠANY (okr. Prostějov)	P. Fojtík	233
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	233
NEZAMYSLICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	234
NĚMČÍČKY (okr. Znojmo)	M. Kuča, M. Vokáč	234
OLOMOUC (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	234
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	235
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	J. Peška, F. Šrámek	235
OLOMUČANY (okr. Blansko)	A. Přichystal, M. Přichystal	236
PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)	M. Šmíd	236
SIVICE (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, M. Vokáč	237
SLATINICE (okr. Olomouc)	H. Dehnerová	237
SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)	D. Parma	238
TROUBSKO (okr. Brno-venkov)	P. Kos	238
VESELÍČKO (okr. Přerov)	Z. Schenk	239
ZÁHLINICE (okr. Kroměříž)	J. Langová	239
DOBA BRONZOVÁ		
BRNO (k. ú. Slatina, okr. Brno-město)	M. Lečbych	241
ČELČICE (okr. Prostějov)	P. Fojtík	241
DAMBOŘICE (okr. Hodonín)	J. Šmerda	241
HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	242
HODONICE (okr. Znojmo)	Z. Čížmář	242
HULÍN (okr. Přerov)	T. Berkovec, J. Peška	242
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	P. Kos, D. Parma	243
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	P. Kos	243
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	M. Geisler	243
CHARVÁTY (k. ú. Charváty, Čertoryje, Drahlov, okr. Olomouc)	V. Vránová	244
IVANOVICE NA HANĚ (okr. Vyškov)	D. Parma	244
KOBEŘICE (okr. Opava)	P. Stabrava	244
KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)	T. Berkovec, J. Peška	245
LIPNÍK NAD BEČVOU (k. ú. Loučka, okr. Přerov)	A. Tajer	245
LEŠANY (okr. Prostějov)	P. Fojtík	245
MIROSLAV (okr. Znojmo)	Z. Čížmář	245
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	246
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	M. Přichystal	246
MORICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	246
OLOMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	H. Dehnerová	247
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	J. Peška, F. Šrámek	247
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	V. Vránová	248
OLOMOUC (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	248
OTNICE (okr. Vyškov)	M. Lečbych	248
PODOLÍ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	249
POHOŘELICE (okr. Břeclav)	P. Holub	249
PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)	M. Šmíd	249
PŘEROV (k. ú. Dluhonice, okr. Přerov)	Z. Schenk	250
REŠICE (okr. Znojmo)	Z. Čížmář	250
ŠUMICE (okr. Znojmo)	D. Parma	250
TĚŠETICE (okr. Olomouc)	M. Kalábek	251
TULEŠICE (okr. Znojmo)	Z. Čížmář	251
VÍTONICE (okr. Znojmo)	Z. Čížmář	251
VRCHOSLAVICE (okr. Prostějov)	T. Berkovec, J. Peška	251
ZLÍN (k. ú. Malenovice, okr. Zlín)	M. Šmíd	252
ZNOJMO (okr. Znojmo)	Z. Čížmář	252
DOBA ŽELEZNÁ		
BRANKOVICE (okr. Vyškov)	D. Parma	255
BRNO (k. ú. Husovice, okr. Brno-město)	D. Parma	255
BRNO (k. ú. Ivanovice, okr. Brno-město)	M. Přichystal	255
ČELČICE (okr. Prostějov)	P. Fojtík	256
HRADEC NAD MORAVICÍ (okr. Opava)	P. Stabrava	257

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	P. Kos, D. Parma	258
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	P. Kos	258
CHARVÁTY (okr. Olomouc)	V. Vránová	259
KRALICE NA HANÉ (okr. Prostějov)	P. Fojtík	260
KRALICE NA HANÉ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	260
KŘENOVICE (okr. Přerov)	Z. Schenk, M. Sedláčková	260
MODRÁ (okr. Uherské Hradště)	M. Vaškových	261
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	262
OHROZIM (okr. Prostějov)	P. Fojtík	262
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	J. Peška, F. Šrámek	263
OTNICE (okr. Vyškov)	M. Lečbych	263
PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)	M. Šmíd	264
PŘEROV (k. ú. Dluhonice, okr. Přerov)	Z. Schenk	264
PTENÍ (okr. Prostějov)	P. Fojtík	264
SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)	D. Parma	265
ZÁHLINICE (okr. Kromčříž)	J. Langová	265
ZLÍN (k. ú. Malenovice, okr. Zlín)	M. Šmíd	266

DOBA ŘÍMSKÁ

BOŽICE (okr. Znojmo)	M. Vokáč, J. Jílek	267
BRANKOVICE (okr. Vyškov)	D. Parma	268
BRNO (k. ú. Ivanovice, okr. Brno-město)	M. Přichystal	268
DOBRČICE (okr. Přerov)	Z. Schenk	269
CHARVÁTY (k. ú. Drahlov, okr. Olomouc)	J. Vrána	269
KOSTELEČ NA HANĚ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	269
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	269
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	J. Peška, V. Vránová, F. Šrámek	270
OLOMOUC (k. ú. Slavonice, okr. Olomouc)	D. Parma	272
PŘEROV (k. ú. Dluhonice, okr. Přerov)	Z. Schenk	272
PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)	M. Šmíd	273
RAJHRADICE (okr. Brno-venkov)	M. Přichystal	273
SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)	D. Parma	274
TĚŠETICE (okr. Olomouc)	M. Kalábek	274
VRCHOSLAVICE (okr. Prostějov)	T. Berkovec, J. Peška	275
ZLÍN (k. ú. Malenovice, okr. Zlín)	M. Šmíd	275

STŘEDOVĚK A NOVOVĚK

BEDŘICHOV (okr. Šumperk)	Z. Schenk	277
BRANKOVICE (okr. Vyškov)	D. Parma	277
BOLERADICE (okr. Břeclav)	J. Unger	278
BRNO (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)	M. Geisler	278
BRNO (k. ú. Slatina, okr. Brno-město)	M. Lečbych	278
BRNO (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	P. Kos	279
BRUNTÁL (okr. Bruntál)	M. Kiecoň	279
ČELČICE (okr. Prostějov)	P. Fojtík	281
DAMBOŘICE (okr. Hodonín)	J. Šmerda	281
DIVÁKY (okr. Břeclav)	J. Unger	281
FRÝDEK-MÍSTEK (okr. Frýdek-Místek)	F. Kolář	281
HLUČÍN (okr. Opava)	H. Teryngerová	282
HODONÍN (okr. Hodonín)	J. Šmerda	283
HOLUBICE (okr. Vyškov)	D. Parma	283
HRADEC NAD MORAVICÍ (okr. Opava)	P. Stabrava	284
HRADEC NAD MORAVICÍ (okr. Opava)	M. Kiecoň	284
HROZNOVÁ LHOTA (okr. Hodonín)	D. Parma	285
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	M. Geisler	285
HUSTOPEČE (okr. Břeclav)	P. Kos	285
HUSTOPEČE (k. ú. Kurdějov, okr. Břeclav)	P. Kos	285
CHARVÁTY (okr. Olomouc)	V. Vránová	285
CHARVÁTY (k. ú. Drahlov, okr. Olomouc)	J. Vrána	285
JESENÍK (okr. Jeseník)	J. Vrána	286

KRALICE NA HANĚ (okr. Prostějov)	P. Fojtík	286
KUNOVICE (okr. Uherské Hradště)	M. Vaškových	287
LELEKOVICE (okr. Brno-venkov)	J. Unger	288
LIPNÍK NAD BEČVOU (k. ú. Podhoří, okr. Přerov)	A. Tajer	288
LITOVEL (okr. Olomouc)	P. Šlězár	288
LITOVEL (okr. Olomouc)	K. Faltýnek, P. Šlězár	290
LITOVEL (okr. Olomouc)	K. Faltýnek, H. Dehnerová, P. Šlězár	291
LIPNÍK NAD BEČVOU (k. ú. Loučka, okr. Přerov)	A. Tajer	291
LOMNICE (k. ú. Brusná, okr. Blansko)	M. Přichystal	291
LOMNICE (okr. Blansko)	P. Holub	292
MIKULOV (okr. Břeclav)	P. Kubín	292
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	R. Procházka	295
MOKRÁ-HORÁKOV (k. ú. Mokrý, okr. Brno-venkov)	P. Kos	295
NEZAMYSLICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	295
NOVÝ MALÍN (okr. Šumperk)	H. Dehnerová	295
OLOMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	P. Večeřa	296
OLOMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	H. Dehnerová	297
OLOMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	R. Zatloukal, M. Živný	298
OLOMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	R. Zatloukal	300
OLOMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)	H. Dehnerová, P. Večeřa	301
OLOMOUC (okr. Olomouc)	J. Vrána	302
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	303
OLOMOUC (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	303
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	D. Parma	304
OPAVAL (k. ú. Opava-střed, okr. Opava)	M. Kiecoň	304
OPAVAL (k. ú. Opava-střed, okr. Opava)	M. Kiecoň, M. Zezula	305
OPAVAL (k. ú. Opava-střed, okr. Opava)	M. Kiecoň, F. Kolář, M. Zezula	306
OPAVAL (k. ú. Opava-střed, okr. Opava)	F. Kolář	307
OPAVAL (k. ú. Předměstí, okr. Opava)	F. Kolář, M. Zezula	307
OPAVAL (k. ú. Předměstí, okr. Opava)	M. Zezula	308
OSTRAVA (k. ú. Moravská Ostrava, okr. Ostrava)	M. Kiecoň	309
OSTRAVA (k. ú. Moravská Ostrava, okr. Ostrava)	F. Kolář	310
OSTRAVA (k. ú. Moravská Ostrava, okr. Ostrava)	F. Kolář, J. Střílková	311
PODOLÍ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	312
POHOŘELICE (okr. Břeclav)	P. Holub	312
PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)	M. Šmíd	313
PŘEROV (okr. Přerov)	Z. Schenk	314
PTENÍ (okr. Prostějov)	P. Fojtík	314
REŠICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	315
SLOPNÉ (okr. Zlín)	J. Langová	315
SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)	D. Parma	315
ŠLAPANICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	315
ŠTERNBERK (okr. Olomouc)	H. Dehnerová, J. Grégr	316
TĚŠETICE (okr. Olomouc)	M. Kalábek	316
UNIČOV (okr. Olomouc)	H. Dehnerová	316
VELKÁ BÍTEŠ (okr. Žďár nad Sázavou)	P. Holub, A. Zúbek	317
VELKÁ BÍTEŠ (okr. Žďár nad Sázavou)	P. Hejhal, P. Holub, P. Hrubý, A. Zúbek	317
VELKÝ TÝNEC (okr. Olomouc)	V. Vránová	317
VĚMYSLICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	317
VESELÍ NA MORAVĚ (okr. Hodonín)	D. Parma	318
VÍTONICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	318
ZLÍN (k. ú. Malenovice, okr. Zlín)	M. Šmíd	318
ZNOJMO (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	319
ZNOJMO (k. ú. Našiměřice, okr. Znojmo)	Z. Čižmář	321
ZNOJMO (k. ú. Oblekovic, okr. Znojmo)	Z. Čižmář	321
ŽDÁR NAD SÁZAVOU (okr. Žďár nad Sázavou)	J. Unger	321
ŽDÁR NAD SÁZAVOU (okr. Žďár nad Sázavou)	M. Geisler	321

ZPRÁVY O ČINNOSTI

J. Doležel	Činnost Archeologického ústavu AV ČR Brno v roce 2004	323
L. Poláček	50 let výzkumu v Mikulčicích	324
P. Škrdla	Jarošov II v kontextu paleolitického osídlení Uherskohradětska	328
L. Šebela	Jiří Pavelčík sedmdesátníkem	330

**PŘEHLED VÝZKUMŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU
2004**

**OVERVIEW OF EXCAVATIONS IN MORAVIA AND SILESIA
2004**

**ÜBERSICHT DER GRABUNGEN IN MÄHREN UND
SCHLESIEN 2004**

ENEOLIT

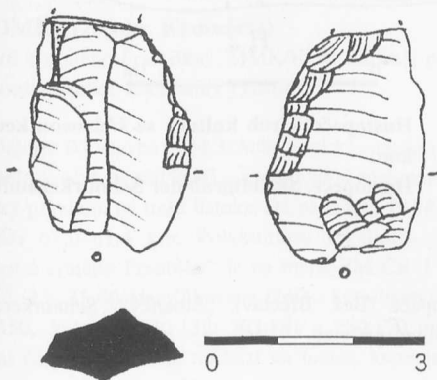
ENEOLITHIC

ÄNÄOLITHIKUM

BRNO (k. ú. Bystrc, okr. Brno-město)

Pole u Vejrostova a Ečerovy ulice. Neolit (?). Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Koncem srpna 2004 byl ve zpodmítaném poli, za ulicí Ečerova a Vejrostova na panelovém sídlišti v Brně-Bystřci, nalezen ojedinelý silicitový artefakt. Jedná se o úštěp s laterální retuší na dorzální i ventrální straně, vyrobený z moravského jurského rohovce (obr. 1). Ojedinelý nález v tomto prostoru indikuje pravěkou aktivitu, nejspíše z průběhu eneolitu.

Obr. 1. Brno-Bystřc. Silicitový artefakt.
Brno-Bystřc. Silixartefakt.

Martin Kuča, FF MU Brno

Resumé

Brno (Kataster Bystřc, Bez. Brno-město). Vejrostova u. Ečerova Strasse. Änäholithikum. Einzelfund. Oberflächensammlung.

HULÍN (okr. Přerov)

„U Isidorka“. KŠK, KZP. Sídliště, pohřebiště, výrobní areál. Záchraný výzkum.

Dálnice D1, stavba 0135. Stavba MÚK Hulín – západ v kilometrácii 67,1–67,5 km. Lokalita se nachází na mírném návrší v levobřežní inundaci řeky Moravy (192 m n. m.). Osídlení návrší, které je orientováno JZ směrem, se vyskytuje v nadmořské výšce 192–196 m n. m. Z jižní, západní a severní strany je lokalita obtékána potokem Hluboká, který je dnes regulován.

Zkoumaný prostor je na mapě ZM ČR 1 : 10 000, list č. 25-31-07, identifikován těmito koordináty 434:287; 390:377; 373:328; 395:350; 425:300; 415:333 mm od Z:J sekční čáry. Na zatím prozkoumané ploše o rozloze 6 ha bylo prozkoumáno 300 pravěkých objektů, 42 kostrových hrobů, 1 pohřeb v jámě a 1 hromadný pohřeb v jámě.

Geologické podloží tvoří třetihorní říční štěrková terasa, která je překryta až 2,0 m mocnou vrstvou sprašových pūd. Nad nimi se nachází cca 0,30 m mocná erozní vrstva pūd. Nadloží je tvořeno ornici 0,60 m mocnosti.

Kultura se šňůrovou keramikou – funerální okrsek: celkem 7–8 kostrových hrobů s orientací v ose S-J. Hrobové jámy větších rozměrů ve větší vzdálenosti od sebe. Kosterní materiál většinou zcela stráven. Mezi mlodary vynikají lokální tvary keramiky a štípaná industrie. Z hrobu 43 pochází dvě kovové šroubovitě záušnice, hrob vykazuje vnitřní úpravu.

Kultura se zvoncovitými poháry – sídelní okrsek: zatím velice nenápadnému sídlišti náleží jen několik menších objektů, z nichž pochází torzovitý keramický inventář.

Nitranská kultura – sídelní okrsek: 12–15 jam zásobního charakteru (kónický tvar, větší rozměry) s vyšším počtem zvířecích kostí nebo částí skeletů rozprostřených většinou na dně objektů. Keramická produkce je představena džbánky, amforami, hrncovitými tvary apod. zdobenými dvojími, resp. trojími liniemi otisků šňůry. Funerální okrsek: jen asi 30 m severně, kde bylo objeveno skupinové kostrové pohřebiště (17 hrobů) s orientací ve směru V-Z. Drtivou většinou špatně zachované kostry ležely ve skrčené poloze na pravém i levém boku. K poměrně chudé výbavě počítáme štípanou industrii v podobě úštěpů a silicitových šipek nebo soubor plechových (asi měděných) trubiček.

Tomáš Berkovec, Jaroslav Peška, AC Olomouc

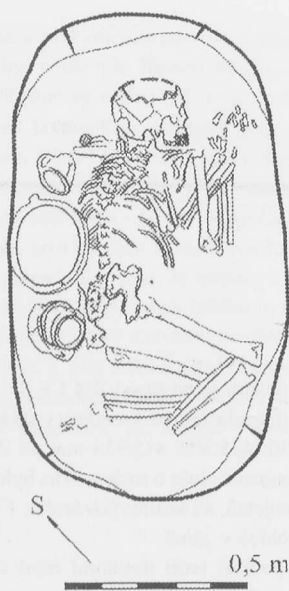
Resumé

Hulín (Bez. Přerov). „U Isidorka“. Schnurkeramik, Glockenbercher- u. Nitra Kultur. Siedlung u. Gräberfeld. Rettungsgabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. KZP. Kostrový hrob. Záchraný výzkum.

V roce 2004 byl v SV části tratě Šibenky proveden při příležitosti výstavby Střediska služeb AGROTEC II (par. č. 5436/18, 951/5, 951/6, 952) záchraný archeologický výzkum. Východně od terénního zářezu pro budoucí budovu byl prozkoumán osamocený kostrový hrob se zemřelým ve skrčené poloze z období KZP. Podle uložení zemřelého (hlavou k SV,

Obr. 2. Hustopeče. Hrob z období KZP. Kresba M. Přichystal a L. Melišová. Hustopeče. Grab der Glockenbecherkultur. Zeichnung von A. Přichystal u. L. Melišová.

na levém boku) se pravděpodobně jednalo o muže. Pohřeb byl uložen v oválné jámě o rozměru 135 × 75 cm a hloubce 20 cm. Posmrtnou výbavu tvořily tři nádoby (mísa na nožkách, šálek a džbánek vložený do většího džbánu) a úštěp rohovce. Milodary byly umístěny za zády kostry (obr. 2).

Petr Kos, Michal Přichystal, ÚAPP Brno

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Glockenbecherkultur. Skelettgrab. Rettungsgrabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. KŠK. Hrob. Záchraný výzkum.

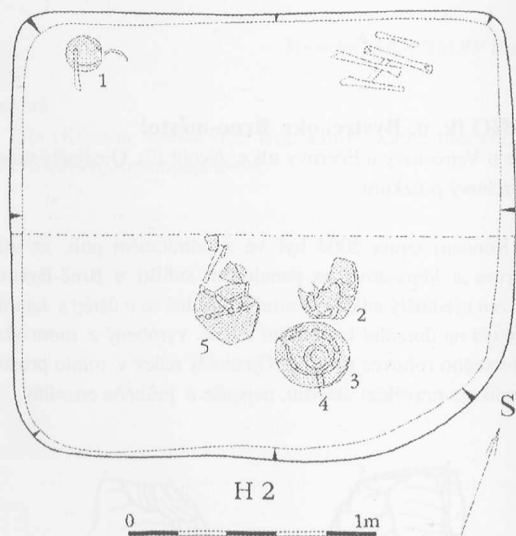
Na základě smlouvy o provedení záchranného archeologického výzkumu uzavřené mezi objednatelem – WESTFALIA METAL, s. r. o., a zhotovitelem – Ústavem archeologické památkové péče Brno, byl proveden záchranný archeologický výzkum na stavbě „VÝROBNÍ AREÁL WESTFALIA HUSTOPEČE“, okr. Břeclav.

Staveniště se nachází v trati „Šibenky“ při severním okraji intravilánu města, na východ od silnice Hustopeče – Velké Němčice. Jeho přesnou polohu na ZM ČR 1 : 10 000, list 34-21-11, určují body vzdálené 448, 453, 446, 439 mm od Z s. č. a 304, 295, 280, 292 mm od J s. č. Původní protáhlé návrší, orientované přibližně ve směru V-Z (max. v. 218 m n. m.), bylo v průběhu stavby zplanýrováno a sníženo o cca 4 m.

V průběhu záchranného archeologického výzkumu byl odkryt kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou (H 2) o rozměrech cca 2,0 × 1,8 × 0,4 m (obr. 3). Z lidského skeletu se dochovaly pouze zlomky žeber a obratlů v SZ rohu (částečně překrývající hrnek s uchem (1) a dlouhé kosti dolních končetin v SV rohu. Kostra byla zřejmě uložena ve skrčené poloze,

přesnou polohu však nebylo možné určit. V J části hrobové jámy se nacházel vejčitý hrnek (2), hrncovitá mísa (3), do níž byl vložen džbánek s vysokým hrdlem (4) a amforka (5) se čtyřmi tunelovými oušky na maximální výduti a pásem hluboce rytých šrafovaných trojúhelníků mezi nimi.

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Obr. 3. Hustopeče. Hrob kultury se šňůrovou keramikou. Hustopeče. Skelettgrab der Schnurkeramik.

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Schnurkeramik. Grab. Rettungsgrabung.

IVANOVICE NA HANÉ (okr. Vyškov)

„Padělky za cihelnou“. KŠK. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum v trase inženýrských sítí prostorově přímo navázal na odkryv v budované trase dálnice D1 z roku 2002 (Bálek et al. 2003, 143). V prostoru rýhy byl zachycen jeden porušený kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou, který je nepochybně součástí rozsáhlejšího pohřebiště odkrytého v areálu SSÚD. Zde prozkoumaná část je patrně jen jižní částí nekropole, pokračující dále k severu směrem k intravilánu obce.

David Parma, ÚAPP Brno

Literatura

Bálek et al. 2003: Bálek, M. – Berkovec, T. – Kos, P. – Lečbých, M. – Matějčíková, A. – Parma, D. – Přichystal, M. – Šmíd: Předběžné výsledky první etapy záchranného archeologického výzkumu v trase dálnice D1 Vyškov – Mořic. PV 44 (2002), 137–150.

Resumé

Ivanovice na Hané (Bez. Vyškov). „Padělky za cihelnou“. Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

KRALICE NA HANÉ (okr. Prostějov)

„Kralický háj“. JoK (mladší vývojový stupeň – Lengyel IVc), KNP, KŠK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranným archeologickým výzkumem v prostoru Průmyslové zóny města Prostějova (podrobná charakteristika lokality – viz. kap. Neolit) byly zachyceny též doklady osídlení náležejícího kultuře jordanovské. Pozornosti si zde zaslouží zejména unikátní nález keramické pintadery – raznice s motivem „nekonečné spirály“ – získaný z výplně rozsáhlého hliníku (obj. 660) a sloužící zřejmě jako pomůcka k barvení tkanin.

Ojedinele se na lokalitě vyskytly i keramické zlomky náležející kultuře nálevkovitých pohárů a kultuře s keramikou šňůrovou (okrajový zlomek nádoby s linií svislých kolků pod hrnou okraje a otisky šňůry na výdutí).

Pavel Fojtík, ÚAPP Brno

Resumé

Kralice na Hané (Bez. Prostějov). „Kralický háj“. Jordanower Kultur (Lengyel IVc), TBK, Schnurkeramik. Siedlung. Rettungsgrabung.

KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)

„Újezd u svatého Františka“. MMK/KNP. Sídliště, pohřebiště. „Tellová“ lokalita. Záchranný výzkum.

Dálnice D1, stavba 0134.3. Archeologické centrum Olomouc provedlo v období září 2003 – květen 2004 záchranný archeologický průzkum na trase dálnice D1 na stavbě 0134.3 v kilometráži 61,0–61,4 km. Polykulturní lokalita – Kroměříž „Újezd u svatého Františka“ je na mapě ZM ČR 1 : 10 000 listu č. 25- 31-06 identifikována těmito koordináty: 291:165; 324:150; 334:136; 320:132; 305:141 a 280:150 mm od Z:I sekční čáry. Lokalita se nachází na terase, která je součástí svahu kopce Barbořina (256,2 m n. m.) orientovaného JV směrem. Terasa bezprostředně navazuje na rozsáhlou pravobřežní nivu řeky Moravy (dnes se její tok nachází cca 300 m S směrem od lokality). Na ploše o rozloze 14 ha bylo dokumentováno 380 pravěkých objektů a 4 žárové hroby. Kopec Barbořina je tvořen třetihorními sedimenty – jíly a v sekundární pozici uloženými středně velkými valouny kamenů. Nad nimi se nachází až 0,20 m mocná vrstva čtvrtohorních sprašových púd. Celé to překrývá 0,50 m mocná orníční vrstva. Kultura s moravskou malovanou keramikou/kultura s nálevkovitými poháry – sídelní okrsek: v počtu cca 40 sídlištních objektů bylo zachyceno osídlení, které je časově možno zařadit na samý počátek eneolitu. Keramika nese tvarové a výzdobné prvky typické jak pro fázi IIb MMK, tak pro kulturu s nálevkovitými poháry. Tento podle M. Šmída (Šmíd 1992, 145) tzv. předbolerázský horizont KNP byl na východní Moravě (pro kterou je typický) doložen také v Charvátech a Hlinsku u Lipníka nad Bečvou. Objekty zásobního a sídlištního charakteru byly zachyceny na terase v nadmořské výšce 200 m n. m.

Tomáš Berkovec, Jaroslav Peška, AC Olomouc

Literatura

Šmíd, M. 1992: Nástin periodizace kultury s nálevkovitými poháry. *Pravěk* NR 2, 131–157.

Resumé

Kroměříž (Bez. Kroměříž). „Újezd u svatého Františka“. MBK/TBK. Siedlung, „Tell“, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

LEŠANY (okr. Prostějov)

„Nad hájem“ a „Vinohrádky“. KNP (II. stupeň), KZP. Sídliště/pohřebiště?. Záchranný výzkum.

V souvislosti se záchranným archeologickým výzkumem při budování protierozních a protipovodňových opatření u Lešan na Prostějovsku (podrobná charakteristika lokality – viz. kap. Neolit) bylo zjištěno též osídlení spadající do období eneolitu. Jednalo se o několik jam náležejících kultuře nálevkovitých pohárů, které byly lokalizovány při severním okraji trati „Vinohrádky“. Další pozůstatky tohoto většího sídliště KNP byly zjištěny i v trati „Nad hájem“. V širších souvislostech lze osadu mladšího úseku KNP spojovat s mohylovým pohřebištěm situovaným cca 700–800 m jihozápadně, na návrší „Horka“ u Ohrozimi (cf. Šmíd 2003, spec. 38–47, tab. 58–74). Jeho existence tak výrazně koriguje dosavadní názor o vazbě této nekropole na eneolitické hradisko „Čubernice“ tyčící se nad Plumlovskou přehradou; to je totiž vzdáleno více než 2 km.

Okrajově můžeme zmínit i dva zlomky bohatě zdobeného poháru náležejícího pozdně eneolitické kultuře zvoncovitých pohárů. Ty se vyskytly jako intruze v obj. 507 (starolůžický úsek KLPP), a dokládají tedy přítomnost již dříve narušeného objektu či hrobu z tohoto období.

Pavel Fojtík, ÚAPP Brno

Literatura

Šmíd, M. 2003: Mohylová pohřebiště kultury nálevkovitých pohárů na Moravě. *Pravěk – Supplementum* 11, Brno.

Resumé

Lešany (Bez. Prostějov). „Nad hájem“ u. „Vinohrádky“. TBK (jüngere Stufe), Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

„Sádky“, parc. č. 1536/14. KZP. Hrob. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu v Modřicích (okr. Brno-venkov), trať Sádky (par. č. 1536/14), byla v roce 2004 prozkoumána při stavbě haly CTP MODŘICE DRUSPED LAGERMAX A GERÜDER WEISS další část pohřebiště z doby halštatské a římské.

V místě největší koncentrace germánských popelnicových hrobů byl prozkoumán také jeden žárový hrob z období KZP. V poměrně malé oválné jamce byly uloženy dvě nádoby, z nichž jedna obsahovala kremaci.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov). „Sádky“. Glockenbecherkultur. Brandgrab. Rettungsgrabung.

NEZAMYSLICE (okr. Prostějov)

„Intravilán obce“. KKK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Na ploše určené k dostavbě skladovací haly firmy PB Plast (par. č. 2344/3) byla vedle slovanských objektů prozkoumána i část rozsáhlého plyného objektu kultury s kanelovanou keramikou. Získaný materiál (drobnější zlomky keramiky včetně čerpáků) datují osídlení do klasické fáze jmenované kultury. ZM ČR I : 10 000, list 24-42-08, 320 mm od Z s. č. a 293 mm od J s. č.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé

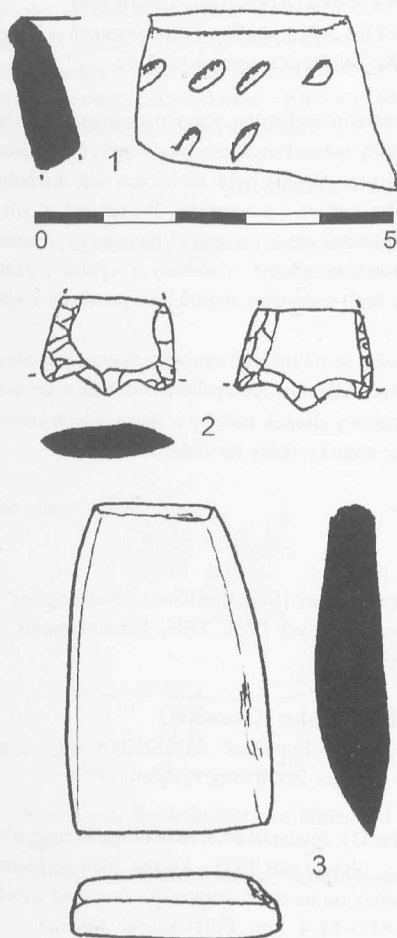
Nezamyslice (Bez. Prostějov). „Bauter Teil der Gemeinde“. Badener Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

NĚMČIČKY (okr. Znojmo)

„Horní kusy“. KKK-JeK (?), KZP. Sídliště. Povrchový průzkum.

V jarních měsících roku 2004 byl proveden ověřovací povrchový průzkum na známé neolitické lokalitě kultury s MMK s rondelem. Sídliště leží na příhodném JV až V správném svahu a ze západu je kryto výraznou kótou 284,1 m („Březovec“). Rondel je situován severně od mělkého údolí s vodotečí, kde se podařilo získat sídlištní nálezy kultury s MMK a jednotlivé nálezy z eneolitu (Bálek – Rakovský 1990; Bálek 1999). Novým průzkumem však bylo zjištěno, že plocha osídlená v neolitu a eneolitu pokračuje jižním směrem od vodoteče až nad ostrou hranu údolí Jevišovky, zatopeného Výrovickou přehradou (trať Horní kusy, cca 800 JV okraje obce). Osídlená plocha v nadmořské výšce 256–274 m tak dosahuje minimálně dvojnásobné rozlohy (asi 7 ha). Kromě charakteristického materiálu příslušejícího kultuře s MMK byl vyzvednut keramický okraj s nevýraznými plastickými lištami zdobenými vrypy náležející eneolitickému období (KKK – JeK /?; obr. 4:1) a především fragment silicitové šipky s trnem vyskytující se v KZP (obr. 4:2). Rohovcový artefakt je zhotoven z rohovce typu Krumlovský les variety I. Již ze zjišťovacího výzkumu rondelu pochází nestratifikovaný nález okraje patřící kultuře KNP (Bálek – Rakovský 1990, obr. 6:1?; Podborský a kol. 1993, obr. 144: 20–21). První pravěké artefakty získal v uvedeném trati („Horní kusy“) již J. Palliardi a dnes jsou uloženy ve sbírkách Moravského zemského muzea v Brně (i. č. 12310, st. č. 139). Jedná se o malou sekerku mírně trapézovitého nárysu a se symetrickým ostřím, která je vyrobena ze zelené aktinoliticko-amfibolické břidlice nejspíše severočeské proveniencie (magn. susc. je $0,20 \times 10^{-3}$ SI jednotek; obr. 4:3). Nálež je možné datovat do období kultury s MMK.

Martin Kučů, Milan Vokáč, FF MU Brno

Obr. 4. Němčičky. Výběr materiálu. Němčičky. Auswahl des Materials.

Literatura

- Bálek, M. 1999: Němčičky, okr. Znojmo. In: Podborský, V. (ed.): Právěká sociokulturní architektura na Moravě, 81–86.
- Bálek, M. – Rakovský, I. 1990: Přikop lidu s moravskou malovanou keramikou v Němčičkách. In: Právěké a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka, 38–50.
- Podborský, V. 1993: Právěké dějiny Moravy, Brno.

Resumé

Němčičky (Bez. Znojmo). „Horní kusy“. Badener-Jevišovicer Kultur (?), Glockenbecherkultur. Siedlung. Oberflächen-sammlung.

OLOMOUC (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc)

„Horní nivy“. KŠK. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

V říjnu až listopadu 2004 proběhla 1. etapa záchraného archeologického výzkumu na velké polykulturní lokalitě na stavbě R 3508 (Slavonín – Křelov). Na lokalitě, pracovně označené jako „Řepčín I“, byl prozatím prozkoumán 1 ha inter-

zivně osídlené plochy (z 5 ha) s 199 sídlištními objekty a 2 hroby datované do eneolitu, mladší doby bronzové a novověku.

Jedná se o malé návrší mezi Neředínem a Křelovem nad mělkým údolíčkem otevřeným na východ do údolí řeky Moravy. Prozkoumaná část lokality má nadmořskou výšku 250–251 m a lze ji identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000, list 24-22-19, v souřadnicích Z s. č.: J s. č. v mm – 20:350; 25:345; 45:350 a 42:355.

K eneolitickému období patří zčásti zkoumané pohřebiště kultury se šňůrovou keramikou (ŠK). Z přibližného počtu deseti hrobových jam identifikovaných na skryté ploše komunikace byly v listopadu 2004 prozkoumány dva hroby. Mělké obdélné hrobové jámy měly orientaci S-J a vždy obsahovaly větší množství keramických nádob, BI a ŠI. Uprostřed hrobu HI byly nalezeny spálené pozůstatky nebožtíka na hromádce. Doklady těla se v druhém případě v hrobu H2 zjistit nepodařilo. Ostatní hroby na pohřebišti budou prozkoumány v roce 2005.

Při skrývce orníční vrstvy byl nalezen i jeden kamenný sekeromlat, který můžeme rámcově datovat do neolitu či neolitu.

Marek Kalábek, AC Olomouc

Resumé

Olomouc (Kataster Řepčín, Bez. Olomouc). „Horní nivy“. Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)

„Letiště“. KNP, ŠK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V červenci až září 2004 byla v rámci záchranného archeologického výzkumu na stavbě R 3508 (Slavonín – Křelov) zkoumána polykulturní lokalita označovaná pracovním názvem „Neředín I“. Lokalita je situována na svahu obráceném k severu s nadmořskou výškou 246–256 m. Naleziště lze identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000, list 24-22-19, v souřadnicích Z s. č.: J s. č. (udáno v mm) – 50:159; 59:106; 68: 107 a 56:159.

Na skryté ploše s rozlohou 2,8 ha bylo prozkoumáno 146 objektů. Skrytá plocha má tvar protáhlého obdélníka a protíná západní okraj olomouckého letiště v ose betonové přístávací dráhy (S-J). Téměř úplná absence datovacího materiálu dovolila kulturně určit jen 28 objektů (19,1 %).

Jednalo se jednak o mísovitou jámu (obj. č. 1) a sloupovou jamku (obj. č. 2), které můžeme přiřadit kultuře s moravskou malovanou keramikou (MMK). Druhý horizont osídlení se vztahuje ke kultuře nálevkovitých pohárů (KNP). V zásobní jámě (obj. č. 108) bylo nalezeno několik zlomků keramiky zdobených dvojicí vodorovných listů s oválnými jamkami. Třetí horizont eneolitu v Neředíně se vztahuje k sídlišti kultury se šňůrovou keramikou (ŠK). V malém soujámí (obj. č. 129) byl nalezen zlomek hrdla nádoby zdobené šňůrou. Z dalších pěti jam pochází amorfní zlomky keramiky, které mohou být díky keramickému těstu zařazeny pouze do eneolitu (obj. č. 88, 92, 109, 144 a 145).

Největší skupina objektů (118 obj.) není datována. Ovšem zásyp a tvar těchto jam (trapézovitě zásobní jámy, sloupové jamky a žláby) ukazují na jejich pravěké datování.

Marek Kalábek, AC Olomouc

Resumé

Olomouc (Kataster Neředín, Bez. Olomouc). „Letiště“. TBK u. Schnurkeramik. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)

„Mýlina“. KZP. Sídliště. Záchranný archeologický výzkum.

Záchranný archeologický výzkum na lokalitě Olomouc – Neředín, trať Mýlina, navázal na výzkumy prováděné v letech 1998–2003. Lokalita se nachází na západním okraji Olomouce na dvou výrazných návrších a v údolí zaniklé vodoteče. Na mapě ZM 1 : 10 000, číslo mapového listu 24-22-19, je objekt vytyčen těmito koordináty ZSČ : JSČ -135:265, nadmořská výška v místě nálezu – 245 m n. m. Při záchranném archeologickém výzkumu před stavbou devíti řadových domů byl objeven sídlištní objekt obsahující keramiku kultury zvoncovitých pohárů. Zatím se jedná o první objekt této kultury na polykulturní lokalitě v trati „Mýlina“. Ojedinele se keramika KZP objevovala i v kulturní vrstvě vzdálené od objektu cca 20 metrů.

Jaroslav Peška, Filip Šrámek, AC Olomouc

Resumé

Olomouc (Kataster Neředín, Bez. Olomouc). „Mýlina“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMUČANY (okr. Blansko)

„Na kopaninách“. Eneolit (?). Dílenský a těžební areál. Zjišťovací výzkum.

V letech 2003 a 2004 byla v rámci grantového projektu GAČR 404/02/1038A provedena zjišťovací sondáž v trati „Na kopaninách“ v katastrálním území Olomučan, na ploše rozsáhlého dílenského areálu zpracovávajícího rohovec typu Olomučany, který byl objeven povrchovou prospekci v roce 1998 (Přichystal 2002, 70). Polní trať „Na kopaninách“ se rozkládá východně od obce, na západním svahu, kterým klesá vrch Pokojná (502 m n. m.) do údolí potoka Žlíbek. Vlastní lokalita leží v její jihozápadní části, západně od lomu Hrubých, na obdělávaném pozemku bez viditelných morfologických depresí, v nadmořské výšce okolo 410 m. Přesná poloha je na mapě ZM ČR 1 : 10 000, listu 24-41-06, určena bodem o souřadnicích 85:370 mm od Z:J sekční čáry.

Výzkum měl za úkol ověřit existenci depresních struktur s odlišnou výplní v podloží, projevující se zvýšenou zdánlivou vodivostí. Tyto deprese byly v prostoru dílenského areálu zjištěny geofyzikální prospekci (Hašek – Přichystal – Tomešek 2002; 2003) a existoval reálný předpoklad, že se může jednat o pozůstatky hlubinné těžby suroviny. Terénní práce byly po časově i prostorově stránce značně omezeny kvůli majiteli pozemku, který povolil přístup na lokalitu pouze v krátkém intervalu během podzimu, přičemž nesmělo být použito žádné mechanizace. Sondy o rozměrech 8 × 1 m a 1 × 2 m byly situovány do prostoru nejrozsáhlejší anomálie, jejíž povrch se nachází o 1 m níže než současné dno lomu Hrubých, kde jsou sice doloženy výchozy horizontálně uložených silně zvětřených jurských vápenců, ovšem bez vrstev rohovec typu Olomučany. Po odstranění ornice, obsahující velké množství kamenné štípané industrie, se v hloubce 0,3 m vyrýsovala sídlištní jáma

(1,12 × 0,48 × 0,26 m) s artefakty i surovinou v zásypu, 3 kúľové jámy a hlavne časti 2 rozsáhlých objektů zahĺoubených do podložínych jílovitých zvětralin jurských vápenců a vyplněných četnými kusy rohovce a nezvětralými ostrořirannými úlomky křemitých vápenců. První byl zachycen jen severním okrajem výkopu, zato druhý, široký cca 2,5 m, procházel ve směru od severovýchodu k jihozápadu napříč střední částí zkoumané plochy. Výplň tohoto objektu byla ve srovnání s okolím málo zpevněná a porézní. Četné artefakty a kusy suroviny se vyskytovaly jen v jeho svrchní části do hloubky 0,7 m, výjimku tvoří 2 osamocené drobné úštěpy, uložené v hloubce 1,2 m. Přestože nepravidelné konkávní dno bylo zachyceno až 2 m pod úroveň současného terénu, objekt nedosáhl matečné horniny. Její navětralý povrch leží totiž ještě o 0,4 m níže. S výsledky terénních prací byla přímo na místě seznámena skupina odborníků z MZM v Brně, AÚ AV ČR v Brně, PFF a PFF MU v Brně během kontrolního dne, konaného 13. 10. 2004.

Zjišťovací výzkum v trati „Na kopaninách“ potvrdil existenci rozsáhlé depresní struktury v podloží, která má s největší pravděpodobností antropogenní původ. Na základě nálezové situace nelze vyloučit, že se skutečně jedná o pozůstatek hlubinného dobývání suroviny, kdy odkrytý úsek představuje jihozápadní okraj nálevkovitě rozšířeného ústí těžební jámy. Jednoznačně byla doložena trvalejší sídlištní aktivita (1 sídlištní a 3 kúľové jámy), související s primárním zpracováním rohovce typu Olomučany.

Vzhledem k absenci chronologicky citlivého materiálu (získán byl pouze jeden atypický zlomek keramické nádoby, a to z ornice) je možné uvedené aktivity datovat jen rámcově do pravěku; s přihlédnutím ke starším ojedinělým nálezům pocházejícím z katastru obce (2 sekeromlaty: Skutil 1931a, 60; 1931b, 200) a k těžišti využití rohovce typu Olomučany je lze nejspíše zařadit do eneolitu.

Antonín Přichystal, PFF MU Brno;
Michal Přichystal, ÚAPP Brno

Literatura

- Hašek, V. – Přichystal, A. – Tomešek, J. 2002: Zpráva o archeogeofyzikální prospekci na akci Olomučany. Rkp. zpráva je uložen v Ústavu geologických věd PFF MU Brno.
- Hašek, V. – Přichystal, A. – Tomešek, J. 2003: Zpráva o archeogeofyzikální prospekci na akci Olomučany. II. etapa. Rkp. zpráva je uložen v Ústavu geologických věd PFF MU Brno.
- Přichystal, A. 2002: Zdroje kamenných surovin. In: Svoboda, J. a kol.: Paleolit Moravy a Slezska. 2. aktualizované vydání. Brno.
- Skutil, J. 1931a: Pravěk Boskovska. Vlastivěda Boskovska VII, Boskovice.
- Skutil, J. 1931b: Archeologická sbírka v zámku úsovském, ČVSMO XLIV, 199–200.

Resumé

Olomučany (Bez. Blansko). „Na kopaninách“. Äneolithikum (?). Werkstatt- und Abbaureal. Ermittlungsgrabung.

PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)

„Kopaniny“. JoK, KNP, KKK, KŠK, KZP. Sídliště, pohřebiště. Záchraný výzkum.

V měsících srpnu a září proběhl rozsáhlý záchraný výzkum v trase nově budované komunikace a křižovatky JV Čechůvek. Střední eneolit je zastoupen několika objekty kultury nálevkovitých pohárů, ale především torzem pohřebiště s osmi kostrovými hroby (obr. 5). Zesnulí leželi v prostorných hrobových jamách v natažené poloze hlavou k SSZ bez jakékoliv výbavy. Ke zcela výjimečným objevům patří pozůstatky dvou pohřebních staveb – mohyl, z nichž se do dnešních dnů zachovaly již jen kruhové palisádové žlaby (14,7 a 12,7 m; obr. 6). Uprostřed většího z nich se nacházela rozměrná hrobová jáma. Byla však naprosto prázdná a bez zjevných stop recentního zásahu. Palisádový žlab menší mohly porušovaly dva hroby, z nichž jeden je keramikou a bronzovými náramky spolehlivě datován do střední doby bronzové. Z toho lze usoudit, že kruhy jsou starší. V úvahu připadá pozdní eneolit, kdy se obdobné stavby objevují v kulturách se šňurovou keramikou a se zvoncovitými poháry. Zatím nelze s jistotou říci, zda s uvedenými stavbami souvisí skupina čtyř hrobů kultury zvoncovitých pohárů, vzdálená 100 m jižním směrem.

Miroslav Šmid, ÚAPP Brno

Resumé

Prostějov (Kataster Čechůvky, Bez. Prostějov). „Kopaniny“. Jordanówer Gruppe, TBK, Schnurkeramik, Glockenbecher Kultur. Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Obr. 5. Čechůvky. Kostrový hrob KNP. Čechůvky. Skelettgrab der TBK.

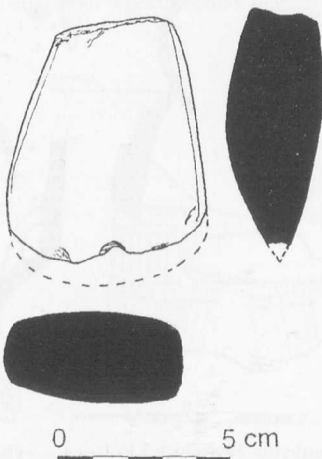
Obr. 6. Čechůvky. Kruhové palisádové žlaby, pravděpodobně pozůstatky eneolitických mohyl.
Čechůvky. Kreispalisadegruben, wahrscheinlich die Reste der äneolithischen Hügelgräber.

SIVICE (okr. Brno-venkov)

„Desátkové hony“. Ojedinelý nález. Encolit (?). Povrchový průzkum.

Dne 7. března 2000 byl proveden skupinou studentů archeologie FF MU Brno povrchový průzkum okolí obcí Velatice, Tvarožná a Sívce. Byla objevena jednak lokalita kultury s MMK u Sivic (Kuča – Žákovský 2000, 141–142) a jednak byla náhodně nalezena kamenná sekerka v poloze „Desátkové hony“. Z této trati je známo pohřebiště podolské fáze lidu středodunajských popelnicových polí (Skutil 1941, 172–173 ad.).

Masivní sekerka (obr. 7) je vyrobena ze středně zrnitého amfibolického dioritu, který má zdroje v metabazitové zóně brněnského masivu s primárními zdroji v okolí stanice Rokle na Brněnské přehradě. V nárysu se vyznačuje trapézovitým tvarem se silně poškozeným ostřím i týlem. Příčný průřez je obdélný se zaoblenými rohy a magnetická susceptibilita činí $0,51 \times 10^{-3}$ SI jednotek. Surovina sekerky (amfibolický diorit) se na jižní Moravě objevuje od fáze Ib kultury s MMK a jeho používání končí až na sklonku eneolitu. Ovšem největší obliby

Obr. 7. Sívce. Kamenná sekerka.
Sívce. Steinbeil.

dosáhla surovina v mladším stupni kultury s MMK a do tohoto období můžeme s největší pravděpodobností datovat i uvedený artefakt.

Martin Kuča, Milan Vokáč, FF MU Brno

Literatura

- Kuča, M. – Žákovský, P. 2000: Sívce (okr. Brno-venkov). PV 42 (2000), 141–142.
Skutil, J. 1941: Moravské prehistorické výkopy a nálezy Oddělení mor. pravěku Zemského muzea 1933–1936. Zeitschrift des Mährischen Landesmuseums, Neue Folge I, 139–195.

Resumé

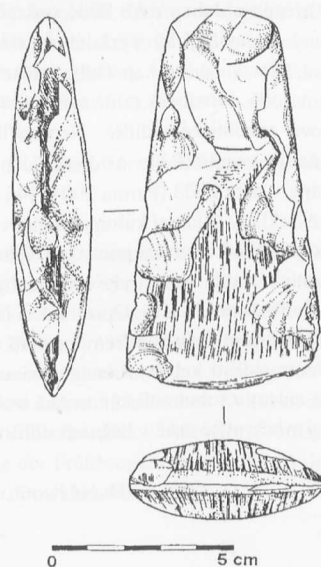
Sívce (Bez. Brno-venkov). „Desátkové hony“. Äneolithikum. Einzelfund. Oberflächensammlung.

SLATINICE (okr. Olomouc)

„U kříže“. Eneolit. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

V květnu 2004 našel ing. Pavel Tomek, agronom ZD Senice na Hané, při provádění kontroly růstu cukrovky na poli ve vzdálenosti asi 20 m od silnice ze Slatinice do Drahanovic silicitou sekera. Lokalita se nachází v trati U kříže, asi 400 m severně od okraje obce Slatinice, na severovýchodním úbočí výběžku Velkého Kosíře (ZM ČR 1 : 10 000, list 242222, 221 mm od Z s. č. a 361 mm od J s. č.).

Sekera má lichoběžníkovitý půdorys a jen nepatrně poškozené ostří. Délka artefaktu je 10,7 cm, šířka u ostří 5,2 cm, u týlu 2,7 cm, maximální síla činí 2,3 cm (obr. 8). Sekera je částečně broušená, částečně nese stopy předchozího štípaní. Na vybroušených plochách jsou stopy po brusném materiálu, kromě okolí bítu, které je vyleštěno. Je vyrobena ze silicitu krakovsko-čenstochovské jury tmavě hnědé až tmavě šedé

Obr. 8. Slatinice. Silicitová sekerka (kresba M. Schindlerová).
Slatinice. Silixbeil. Zeichnung von M. Schindlerová.

barvy, tyl je šedobílý. Na silicitové sekery se využívala především její varieta G, jejíž zdroje jsou ve střední části krakovsko-členstochovské jury kolem řeky Krztynia (určil A. Přichystal z Ústavu geologických věd PřF MU Brno).

Z oblasti Kosíře jsou známy již tři podobné artefakty. A. Gottwald popsal dvě „pazourkové“ sekery, jednu z k. ú. Slatinky, druhou z k. ú. Čelechovice na Hané, další sekery (eratický silicit z glacienních sedimentů) z téhož k. ú. popsal A. Přichystal (Přichystal 2000).

Vzhledem k tomu, že jde o povrchový nálezy, není možno sekery zatím přesněji chronologicky zařadit. Z neolitických kultur bylo dosud na katastru obce Slatinice doloženo osídlení v období kultury s nálevkovitými poháry, se zvoncovitými poháry a náhodný nálezy náležíci kultuře se šňůrovou keramikou (Státní archeologický seznam, 24-22-22/32, 36 a 37). Další nejbližší osídlení v eneolitu je známo z polohy „U Lusthózu“ na k. ú. Drahanovice, cca 1 km západně od místa nálezu, kde se nachází mohylník kultury s nálevkovitými poháry (Šmíd 2003, 25–26, 49).

Hana Dehnerová, NPÚ, ú. a. p. Olomouc

Literatura

Přichystal, A. 2000: Čelechovice na Hané (okr. Prostějov). PV 41 (1999), 109–111.

Šmíd, M. 2003: Mohylová pohřebiště kultury nálevkovitých pohárů na Moravě, Pravěk – Supplementum 11.

Resumé

Slatinice (Bez. Olomouc). „U kříže“. Äneolithikum. Einzelfund. Oberflächensammlung.

SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)

„Horní chmelnice“ a „Valcha“. KKK, KZP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu března a dubna roku 2004 pokračoval druhou etapou záchraný archeologický výzkum na trase obchvatu obce Sudoměřice. Mimo jiné (viz kap. Doba železná. Doba římská a stěhování národů, Středověk a novověk) zde bylo odkryto několikafázové eneolitické sídliště. Nepodařilo se získat další doklady časně eneolitického osídlení, identifikovaného během první etapy v roce 2003 (Parma 2004, 146), velmi sporadické jsou také doklady osídlení kultury zvoncovitých pohárů (zlomky charakteristické keramiky pocházejí výhradně z promísených kulturních vrstev nebo byly opět zachyceny pouze jako intruze v mladších objektech). Oproti tomu řadou dalších odkrytých sídlištních jam byly rozšířeny poznatky o zdejších, poměrně rozsáhlém sídlišti kultury s kanelovanou keramikou. Mezi neobvyklé nálezy z tohoto období se řadí izolovaný zářový hrob, uložený v lahovitě urně v běžném sídlištním objektu.

David Parma, ÚAPP Brno

Literatura

Parma, D. 2004: Sudoměřice (okr. Hodonín). PV 45 (2004), Brno, 146.

Resumé

Sudoměřice (Bez. Hodonín). „Horní chmelnice“ u. „Valcha“. Badener- u. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

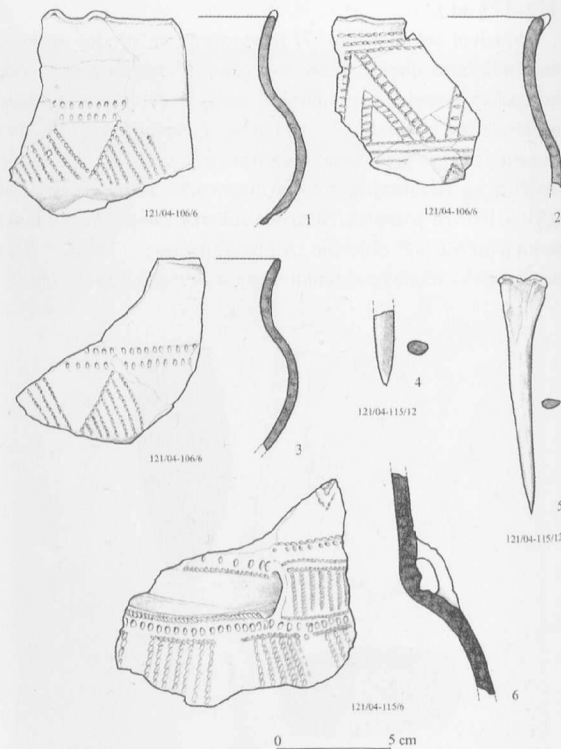
TROUBSKO (okr. Brno-venkov)

Par. č. 1266/14 až 1266/17. JeK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Ve dnech 31. 8.–8. 9. 2004 byl proveden záchraný archeologický výzkum na akci „Odstavné parkoviště fy FEVA/etapa 2004“ v k.ú. Troubsko, okr. Brno-venkov. Záchraný výzkum se zaměřil na dokumentaci archeologických situací, které byly zjištěny během zemních prací.

Naleziště je situováno SSV od Troubska v bezejmenné polní trati (292–295 m n. m.). Archeologické situace lze lokalizovat do bezprostřední blízkosti ČBS ARAL a areálu firmy FEVA s. r. o., který byl vystavěn v roce 2002. Staveniště bylo situováno na mírném, k jv. obráceném svahu mezi obcemi Bosonohy a Troubsko-Veselka. Na S ho ohraničovala silniční komunikace spojující tyto obce, na J dálnice D-1.

Výzkumem byla zachycena další část sídliště z mladšího eneolitu, která navázala na starší výzkum z roku 2002 (ÚAPP Brno, NZ č. j. 253/02). Navazující skupina šesti objektů náležela chronologicky do období jevišovické kultury (obr. 9) a byla prezentována jednou pecí, fragmentem základového žlabu dřevěné nadzemní stavby a odpadními jámami. Kromě zlomků typické jevišovické keramiky byl nalezen pravděpodobně fragment nádoby k. kulovitých amfor, kostěná šídla, přeslen, početná kolekce zlomků mazanice s otisky proutí a kůlů, zlomky

Obr. 9. Troubsko. Jevišovická kultura – výběr keramických nálezů.

Troubsko. Jevišovicer Kultur – Auswahl der keramischen Funde.

kamenných broušených sekerek a surovina k jejich výrobě (zelená břidlice).

Podle zjištěných skutečností získaných archeologickými záchrannými výzkumy z let 2002 a 2004 lze vyslovit závěr, že na ploše farmy FEVA se nacházejí pozůstatky monokulturního sídliště z období jevišovické kultury s doklady dřevěných nadzemních staveb (žlaby) a výrobních objektů (pec). V roce 2004 byly prozkoumány objekty, které dokládají přítomnost dřevěné domovní architektury (mazanice s otisky kúlů a prutů), která pravděpodobně náhle zanikla požárem. V reliktu základového žlabu k. 504 byla zjištěna kamenná substrukce s početnými přepálenými kostmi. V nedaleké jámě k. 507 se nacházela destrukce mazanicových stěn domu, opět s přepálenými kostmi a keramikou, která náležela do období jevišovické kultury. Jako zajímavost lze z této jámy uvést nález fragmentu amforovitě nádoby bohatě zdobené vhloubenou výzdobou v podobě otisků šňůry (kultura kulovitých amfor *!?!*) a 2 kostěná šídla.

Petr Kos, ÚAPP Brno

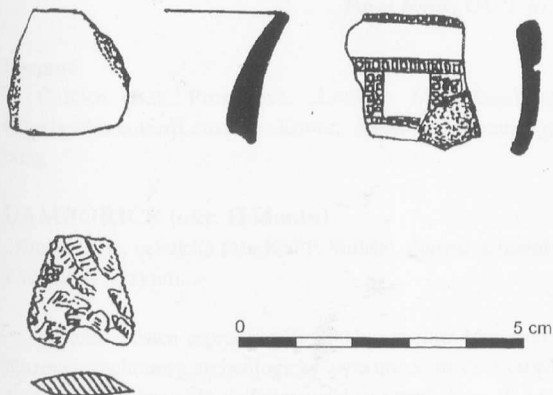
Resumé

Troubsko (Bez. Brno-venkov). JeK. Siedlung. Rettungsgrabung.

VESELÍČKO (okr. Přerov)

„Vlčince“. KZP. Sídliště nebo hrob (?). Povrchový sběr.

V souvislosti s povrchovými sběry prováděnými na jaře 2004 na známé polykulturní lokalitě v trati Vlčince na katastru obce Veselíčko byly učiněny nálezy (obr. 10), které náleží kultuře se zvoncovitými poháry. Z nálezů zaujme zlomená plošně retušovaná silicitová šipka s křídélky, zdobený stěp z těla zvoncovitého poháru a nezdobený okraj (obr. 10). K výrobě šipky posloužil silicit krakovsko-čenstochovského jury. Místo nálezů leží v nadmořské výšce 281 m, v jižní části trati, kde se terén začíná pozvolně svažovat směrem k potoku Lukavci, jehož koryto vytváří v těchto místech hluboký kaňon. Poloha v ZM 1 : 10 000, list 25-13-03, 190 Z s. č. a 239 J s. č. Nálezy KZP byly soustředěny na jednom místě při východním okraji rozsáhlého neolitického sídliště s Lnk. Je otázka, zda pocházejí ze sídlištního objektu nebo z hlubokou orbou poru-

Obr. 10. Veselíčko. Nálezy KZP.
Veselíčko. Funde der Glockenbecher Kultur.

šeného hrobu KZP. Výše zmíněné nálezy jsou uloženy v Muzeu Komenského v Přerově (inv. č. A 3928-3930).

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé

Veselíčko (Bez. Přerov). „Vlčince“. Glockenbecherkultur. Siedlung oder Grab (?). Oberflächensammlung.

ZÁHLINICE (okr. Kroměříž)

„Slivotínec“. Epišňůrový příkarpatský kulturní komplex (Chlopice-Veselé?). Sídliště (?). Povrchový sběr.

Při povrchových sběrech na polykulturním nalezišti v trati Slivotínec na jižním okraji katastrálního území Záhlinc, na severozápadním svahu terénní vlny nad levobřežní inundací řeky Moravy (nadm. výška 192–198 m), získali Fr. Illek a L. Ondruch v letech 2000–2002 kolekci štípané industrie a broušených nástrojů, dále zlomky nádob, zvířecí kosti, části lidského skeletu aj. Mezi početnými keramickými nálezy z různých období pravěku (LnK, MMK, KZP?, KLPP, latén) a raného středověku se vyskytly také tři drobné fragmenty z různých, tvarově neurčitelných nádob, které nesou výzdobu tvořenou otisky šňůry v podobě horizontálních linií na hrdle nebo svislých pásů zdvojených linií na výdutí. Jemná keramická hmota je ostřena drobnými úlomky křemene, povrch je oranžově hnědý, příp. černý. Tyto keramické zlomky můžeme s největší pravděpodobností zařadit do okruhu tzv. epišňůrového příkarpatského kulturního komplexu, snad do jeho starší fáze (skupina Chlopice-Veselé), jsou uloženy v Muzeu jihovýchodní Moravy ze Zlíně.

Nové nálezy keramiky pravděpodobně sídlištního charakteru z polohy Slivotínec na katastru obce Záhlince, v těsné blízkosti toku Moravy, by tak rozšiřovaly počet dosud známých lokalit tohoto kulturního komplexu, který se v oblasti na východ od řeky Moravy rozvíjí na sklonku eneolitu a na počátku starší doby bronzové. Existence dalších sídlišť v prostoru severně od Napajedelské brány je předpokládána např. na katastrech Hulína, Třebětice, Rymic či Kvítkovic (Šebela – Peška – Janák – Grepl 1990; Kadrow – Peška 1999).

Jana Langová, Muzeum jv. Moravy ve Zlíně

Literatura

- Šebela, L. – Peška, J. – Janák, V. – Grepl, E. 1990: K otázce sídlišť epišňůrového kulturního komplexu na východní Moravě. *Archaeologia Iuvenis* I-1990-1, Brno, 11–27.
- Kadrow, S. – Peška, J. 1999: Älteste Frühbronzezeitliche Siedlungen in Mähren und der Anfang des epischnerkeramischen karpatenländischen Kulturkreises. In: J. Bátorá, – J. Peška (eds.): *Aktuelle Probleme der Erforschung der Frühbronzezeit in Böhmen und Mähren und in der Slowakei*, Nitra 1999, 33–40.

Resumé

Záhlince (Bez. Kroměříž). „Slivotínec“. Späteneolithikum/Frühbronzezeit – ESKK. Siedlung (?). Oberflächensammlung.

7 PD

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

46 (2005)

46

8551/06